

05.04.2024

Vastaanottaja

Kohde

Patrikkasuo turvetuotantoalueen YVA

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella ei ole kommentoitavaa Patrikkasuo turvetuotantoalueen YVA-ohjelmaa koskien.

HALONEN
JANNE
91201191W

Allekirjoittaja HALONEN JANNE
91201191W
DN: cn=HALONEN JANNE 91201191W,
c=FI, o=Pohjois-Karjalan pelastuslaitos,
ou=Joensuun paloasema,
email=janne.halonen@pelastuslaitos.fi
Päivämäärä: 2024.04.05 09:11:46 +03'00'

Janne Halonen

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kauppakatu 40 B, 3. krs
80101 Joensuu

Viite: Lausuntopyyntöne 18.3.2024, POKELY/1838/2023

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Neova Oy, Patrikkasuon turvetuotantoalue, Ilomantsi

Neova Oy:n laatima YVA-ohjelma koskee turvetuotannon aloittamista Ilomantsissa sijaitsevalla Patrikkasuon alueella. Suunniteltu tuotantoalueen pinta-ala on 152,3 ha.

Vesienkäsittelymenetelmänä on niin sanottu perustaso ja pintavalutus ympärivuotisesti. Patrikkasuon turvetuotantoalueen kuivatusvedet tulitaisiin johtamamaan Heinäpuroon, joka laskee Haapojärven Läävästön pohjaan.

Alueella on tarkoitustaan turvetta Neova Oy:n Ilomantsissa sijaitsevan aktiivihillitehtaan raaka-aineeksi.

Suunniteltu Patrikkasuon turvetuotantoalue on pääosin metsäojitettua aluetta. Hankealueen keskiosassa on ojittamatonta suoaluetta. Pintavalutuskenttä on kokonaisuudessaan ojittamaton

YVA-menettelyssä tarkastellaan ja vertaillaan seuraavia hankkeen toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: Vaihtoehdossa VE0 (ns. nollavaihtoehto) hanke jätetään toteuttamatta ja alue säilyy nykyisessä tilassa.
- VE1: Vaihtoehdossa VE1 turvetuotanto aloitetaan 137,6 ha alueella.
- VE2: Vaihtoehdossa VE2 turvetuotantoalue valmistellaan ja otetaan turvetuotantoon vaiheittain, ensin lohkot 1 ja 2 (69,8 ha) ja viimeiseksi lohko 3 (67,8 ha).

ELY-keskuksen lausunto

Yleistä kalatalousetua valvovana viranomaisena Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tutkinut Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskevan ympäristövaikutusten

arviointiohjelman ja esittää kalatalouden näkökulmasta arvionaan seuraavaa.

Luontovaikutusten arvioinnin aineistona hyödynnetään pääasiassa hankkeen aiemmissa vaiheissa tuotettua tietoa sekä julkisista rekistereistä saatavilla olevaa seurantatietoa.

Heinäpuron kalastosta ei ole YVA-ohjelman mukaan tietoa. Karttatarkastelun perusteella Heinäpuro on alaosaltaan (n. 2 km) luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen puro, joten kalaston selvittäminen tulisi tehdä osana YVA-prosessia. SYKE:n purohelmi -aineiston paikkatietopohjaisen mallinnuksen maaston korkeuksiin liittyvien virhelähteiden takia malli ei anna riittävää luotettavaa kuvaa Heinäpuron luonnontilan muuttuneisuudesta.

Vesistövaikutusten kohteena on Koitajoen vesistö. Vesistö on kalataloudellisesti arvokas alueella lisääntyvän Koitajoen planktonsiian (*Coregonus lavaretus f. pallasii*) vuoksi. Koitajoen planktonsiika on yksi tärkeimmistä vielä luonnossa lisääntyvistä uhanalaisista virtakutuisista siikamuodoista. Koitajoen kanta on kuitenkin taantunut ja sen uhkana mm. kutualueiden liettyminen metsätalouden ja turvetuotannon aiheuttamien kiintoainepäästöjen vuoksi. Tiedossa olevat kutualueet sijaitsevat Koitajoen vesistössä Nuorajärven alapuolella.

Kalastuksesta hankkeen lähivaikutusalueella on hyvin vähän tietoa. Kalastusrajoitusten ja ennakkotietojen perusteella hankealueen läheisyydessä harjoitetaan kuitenkin jonkin verran kalastusta. Sosiaalisia vaikutuksia arvioitaessa myös kalastus tulisi ottaa huomioon yhtenä virkistysmuotona.

Kalaston kannalta kriittisimpiä vedenlaatutekijöitä ovat kiintoaine sekä happamuus, joihin tulee kiinnittää huomiota vaikutuksia arvioitaessa. Lisäksi muutoksilla hydrologiassa on suuret vaikutukset kalastoon. Virtaamien vähentyessä kesällä ja yhtäaikaiset kesän korkeat lämpötilat aiheuttavat kalastolle, erityisesti viileään veteen sopeutuneille lohikaloille, negatiivisia vaikutuksia, joten hydrologisten muutosten arviointi on hyvin tärkeää.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt kalastusbiologi Tarmo Muuri ja ratkaissut kalatalouspäällikkö Timo Takkunen

Tämä asiakirja POSELY/875/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/875/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Muuri Tarmo 08.04.2024 09:21

Ratkaisija Takkunen Timo 08.04.2024 16:34

Lausuntopyyntö Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoalueen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kunnanhallitus 15.04.2024 § 61
143/00.01.02.03/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Ilomantsin kunnan lausuntoa Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 24.4.2024 mennessä. Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Neova Oy suunnittelee turvetuotannon aloittamista Ilomantsin kunnassa sijaitsevalla Patrikkasuon alueella. Turvetta on tarkoitus tuottaa Neova Oy:n Ilomantsissa sijaitsevan aktiivihiihtehtaan raaka-aineeksi. Suunniteltu tuotantoala, 8,6 hehtaarin auma-alueet mukaan luettuna, on 137,6 hehtaaria. Suunnitellun turvetuotantoalueen vesienkäsittelymenetelmä on niin sanottu perustaso ja pintavalutus ympärivuotisesti. Pintavalutuskentän ja laskeutusaltaiden ala on 14,7 hehtaaria. Turvetuotantohankkeen kokonaispinta-ala olisi 152,3 hehtaaria. Patrikkasuon kokonaispinta-ala on noin 400 hehtaaria. Yhtiö omistaa Patrikkasuon alueesta 243 hehtaarin alueen.

Turvetuotannon kuivatusvedet tultaisiin johtamaan Heinäpuroon, joka laskee Haapojärven Läävästön pohjaan. Patrikkasuolle suunniteltu turvetuotantoalue on pääosin metsäojitettua aluetta. Hankealueen keskiosassa on ojittamatonta suoaluetta. Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä YVA-lain (252/2017) mukaisessa arviointimenettelyssä ennen kuin ryhdytään ympäristövaikutusten kannalta olennaisiin toimiin.

YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä eikä ratkaista sitä koskevia lupa-asioita, vaan menettelyn tavoite on tuottaa tietoa myöhemmän päätöksenteon perustaksi. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman on Neovalle tehnyt ulkopuolinen konsultti AFRY Finland Oy.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitavia vaihtoehtoja on kolme kappaletta:

VE0: Vaihtoehdossa VE0, joka on ns. nollavaihtoehto, hanke jätetään toteuttamatta ja alue säilyy nykytilassaan.

VE1: Vaihtoehdossa VE1 turvetuotanto aloitetaan 137,6 hehtaarin alueella.

VE2: Vaihtoehdossa VE2 turvetuotantoalue valmistellaan ja otetaan turvetuotantoon vaiheittain, ensin lohkot 1 ja 2 (69,8 ha) ja viimeiseksi lohko 3 (67,8 ha).

Patrikkasuo on varattu turvetuotantoalueeksi Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa vuonna 2010 vahvistetusta kaavasta lähtien. Maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 vaihekaavan 1. vaihekaavan 13.6.2022. Hyväksymispäätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksensä asiassa 20.9.2023. Päätöksellään 20.9.2023 nro 2075/2023 Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi Patrikkasuon turvetuotantoaluevarauksen maakuntakaavasta, koska alueesta ei ollut kaavoittajan käytössä riittäviä luontoselvityksiä.

Hallinto-oikeuden päätöksellä ei ole turvetuotannon estävää vaikutusta, koska alueelle ei myöskään ole olemassa turvetuotannon poissulkevaa varausta, esimerkiksi suojelumerkintää (SL). Kaavallisesti Patrikkasuo on ns. valkoista aluetta, jolla esimerkiksi turvetuotanto on mahdollista.

Hallinto-oikeuden päätöksestä on haettu valituslupaa Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksesta huolimatta maakuntakaava 2040 1. vaihe kuulutettiin voimaan tulevaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Maakuntakaavan 2040 1. vaiheen kaavassa osoitetaan EO/tu-merkinnällä jo tuotannossa olevat tai tuotantoon luvitetut turvetuotantoalueet. Näitä alueita on 2 995 ha. Uutena osoitetaan 29 tuotantopotentiaalista suota (4 021 hehtaaria) turvetuotantoon soveltuvan osa-aluealuerajauksen (tu) sisäpuolelle (5 611 ha). Lisäksi kaavassa osoitetaan 26 luonnonsuojelullisesti arvokasta suota luonnonsuojelualueita osoittavalla merkinnällä (SL). Näiden soiden pinta-ala on yhteensä 4 372 hehtaaria.

Afry Finland Oy:n laatimassa Patrikkasuon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta käyvät ilmi kaikki YVA-lain mukaisesti arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät sekä hankkeen suunniteltu aikataulu. Arviointiohjelma ja kuulutus ovat luettavissa osoitteessa

www.ymparisto.fi/Patrikkasuon-turvetuotantoalue-YVA

Esittelijä

kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus

Ilomantsin kunta päättää todeta lausuntonaan Patrikkasuon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

1. Neova Oy:n Afry Finland Oy:llä laadittama Patrikkasuon ympäristövaikutusten arviointiohjelma sisältää kaikki YVA-lain mukaisesti arvioitavat ympäristövaikutukset ja käytössä olevat arviointimenetelmät, eikä kunnalla ole näihin huomautettavaa.

2. Kunta edellyttää arviointiohjelmasta annettujen mielipiteiden ja

lausuntojen huomioimista harkittaessa hankkeen jatkoa. Kunta on erityisen huolestunut alueen asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden merkittäviksi arvioimien ja kokemien vaikutusten huomioon ottamisesta sekä hankkeen vaikutuksista alueen asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Kunta muistuttaa, että suunnitellun turvetuotantoalueen läheisyydessä sijaitsee Petkeljärven kansallispuisto, muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä, vaellusreittejä ja matkailuyrityksiä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Otteen oikeaksi todistaa Ilomantsin kunnassa

16.04.2024

Minna Kontturi
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 61

MUUTOKSENHAKUKIELLOT JA NIIDEN PERUSTEET

Tähän päätökseen ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Lähettilä: Heikkinen Mari (ELY)
Lähetetty: maanantai 8. huhtikuuta 2024 13.39
Vastanottaja: ELY Kirjaamo Pohjois-Karjala
Aihe: VL: Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma (POKELY/1838/2023)

Luokat: Taneli

Mari Heikkinen
Ympäristöasiantuntija
mari.heikkinen@ely-keskus.fi
p. 0295 026 176
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Ympäristönsuojelu ja vesienhoito -yksikkö
Kauppakatu 40B, PL 69, 80101 Joensuu
www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan henkilölle tai yhteisölle, jolle se kuuluu. Viesti saattaa sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, sinulla ei ole siihen käyttöoikeutta. Tässä tapauksessa ilmoita siitä lähettäjälle ja poista viesti postilaatikostasi.

Lähettilä: Hölttä Lari (AVI) <lari.holtta@avi.fi>
Lähetetty: maanantai 8. huhtikuuta 2024 13.16
Vastanottaja: Heikkinen Mari (ELY) <mari.heikkinen@ely-keskus.fi>
Aihe: Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma (POKELY/1838/2023)

Hei Mari,
Kiitämme mahdollisuudesta jättää lausunto Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskevasta YVA-ohjelmasta.
Itä-Suomen aluehallintovirasto ei käytä mahdollisuutta lausua kyseisestä YVA-ohjelmasta.

Terveisin,
-Lari-

Lari Hölttä
Ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Puhelinvaihe: 0295 016 000
Postiosoite: PL 2, 13035 AVI
Asiointiosoite: Hallituskatu 12-14, KUOPIO

Puhelin: 0295 016 826
Sähköposti: lari.holtta@avi.fi

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan sen oikealle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on kielletty laissa (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 § 4. mom).

Jos viestisi sisältää salassa pidettäviä tai muuten arkaluontoisia tietoja, voit käyttää suojattua sähköpostiyhteyttämme <https://turvaviesti.avi.fi/>

Lähtettäjä**Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys**

Jokikatu 8

80220 JOENSUU

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala

Pvm 22.4.2024

Tapahtumatunnus 1697412

Diaarinumero 1040458

Vastaanottaja**Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja****elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus**

PL 1000

50101 MIKKELI

Toimija

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (2296962-1)

KohdeElinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Kauppakatu 40, 80100 JOENSUU**Toiminnan nimi**

Lausuntopyyntö

Toiminta

Muut tapahtumat (Tsl)

Aika

14.3.2024

Hankkeen kuvaus

Neova Oy suunnittelee turvetuotannon aloittamista Ilomantsin kunnassa sijaitsevalla Patrikkasuon alueella. Alueella on tarkoitus tuottaa turvetta Neova Oy:n Ilomantsissa sijaitsevan aktiivihiihtehtaan raaka-aineeksi. Hankealueen suunniteltu turvetuotantoaika on noin 35–40 vuotta.

Suunniteltu tuotanto-ala, auma-alueet 8,6 hehtaaria mukaan luettuna, on 137,6 ha. Vesienkäsittelymenetelmänä on niin sanottu perustaso ja pintavalutus ympärivuotisesti. Pintavalutuskentän ja laskeutusaltaiden ala on 14,7 ha. Turvetuotantohankkeen pinta-ala on näin ollen 152,3 ha. Lisäksi suoalueelle rakennetaan työmaateitä ja tukikohta. Suunniteltu Patrikkasuon turvetuotantoalue on pääosin metsäojitettua aluetta. Hankealueen keskiosassa on ojittamatonta suoaluetta. Pintavalutuskenttä on kokonaisuudessaan ojittamaton.

Turverroksen keskimääräinen vahvuus Patrikkasuolla on 2,9 m ja kokonaismäärä noin 1,1 milj. toimituskuutiota. Hankkeesta vastaavan tarkoituksena on hyödyntää kaikki alueiden turvevarat, jolloin koko turvekerros tulisi hyödynnetyksi.

Turvetuotantoalueen kuivatusvedet tulisi johtamamaan Heinäpuroon, joka laskee Haapojärven Läävästön pohjaan.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan ja vertaillaan seuraavia vaihtoehtoja:

- VE0: Vaihtoehdossa VE0 (ns. nollavaihtoehto) hanke jätetään toteuttamatta ja alue säilyy nykyisessä tilassa.
- VE1: Vaihtoehdossa VE1 turvetuotanto aloitetaan 137,6 ha alueella.
- VE2: Vaihtoehdossa VE2 turvetuotantoalue valmistellaan ja otetaan turve-tuotantoon vaiheittain, ensin lohkot 1 ja 2 (69,8 ha) ja viimeiseksi lohko 3 (67,8 ha)

Lausuntona esitän seuraavaa:

Turvetuotannon lähialueella on asutusta, lähimmät noin 500 metrin etäisyydellä aiotusta turvetuotantoalueesta.

Lähialueen talousvesikaivoista ei selvityksiä ole tehty, eikä niiden sijaintitietoja ole koottu. Turvetuotannolla voi olla vaikutusta talousvesikaivojen veden riittävyyteen ja laatuun.

Turvetuotannosta aiheutuvat pölyhaitat lähiasutukselle tulee huomioida riittävästi, niin kunnostustoimenpiteiden, kuin tuotannon aikana. Ilmastomuutoksen myötä yleistyneet myrskytuulet kuljettavat turvepölyä laajemmalle alueelle. Tämä tulee huomioida pölyvaikutusten arvioinnissa. Asumisterveysasetuksen (545/2015) perusteella hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus sisäilmassa saa olla enintään 50 µg/m³ ja pienhiukkasten (PM_{2,5}) enintään 25 µg/m³ 24 tunnin mittauksen keskiarvona. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Pienhiukkaset vaikuttavat haitallisesti hengitysteissä aiheuttaen tulehdusta, pahentaen astmaa sekä hengitystie- ja sydäntautioireita ja aiheuttaen ennen aikaista kuolleisuutta (Lanki ja Pekkanen 2008).

Melutasot turvetuotannon ympäristössä vaihtelevat liikenteen, koneiden ja sääolosuhteiden mukaan. Turvetuotannosta ja liikenteestä aiheutuvat meluhaitat tulee huomioida. Melumallennus olisi syytä laatia.

Vesistövaikutuksia arvioitaessa on varmistuttava siitä, että suunniteltu vesiensuojelumenetelmä on riittävä kaikkina vuodenaikoina ja kaikilla vedenkorkeuksilla.

Rankkasateiden ja kevään tulvahuippujen vaikutukset tulee selvittää ja vähentää haitat minimiin. Alapuolisiin vesistöjä kuormittavia tekijöitä ovat kiintoainepitoisuuden nousu sekä pH:n lasku, joihin tulee kiinnittää huomiota vaikutuksia arvioitaessa. Happamuudella on vaikutusta myös mm. metallien liukenemiseen. Myös näiden vaikutukset kalojen elohopeapitoisuuksien mahdolliseen nousuun tulee selvittää.

Vesistön laadun mahdollinen heikkeneminen vaikuttaa epäsuotuisasti alapuolisten vesistöjen virkistyskäyttöön mm. Haapojärven alueella, jossa on paljon kesämökkejä sekä Läävästön uimapaikka.

Sovelletut säännökset

Terveysuojelulaki (763/1994)

Terveysuojeluasetus (1280/1994)

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 7.12.2022 § 4

Tarkastaja

Pirjo Kosonen
TERVEYSTARKASTAJA
+358133308216
pirjo.kosonen@siunsote.fi

Dokumentin jakelu

ELY-keskus

Geologian tutkimuskeskus
Ympäristöratkaisut
Kokkola

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntöne 13.03.2024, POKELY/1838/2023

LAUSUNTO

Neova Oy:n Patrikkasuo- turvetuotantoaluetta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Ilomantsi

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Geologian tutkimuskeskus on kartoittanut Patrikkasuo- turvevarat vuonna 1987 valtakunnallisen turvekartoitustyön puitteissa. Alueelta on myös tehty sulfidiselvitys v. 2023 sekä yleisluonteista tutkaus- ja kairauskartoitusta Neova Oy:n tilauksesta v. 2021. Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle on v. 2021 laadittu yhteenveto maakunnan turpeen käytöstä ja tuotannon näkymistä vuoteen 2040.

Arviointiohjelmissa todetaan, että Patrikkasuo on määritelty kuuluvaksi luonnontilaluokkaan 2. Kansallisen suo- ja turvemaastратегияtyöryhmän määritelmän mukaan luokan 2 suolla on ojitettuja ja ojittamattomia osia, ja ojitus estää hydrologisen yhteyden suon ja ympäristön välillä. Suolle tyypillinen kasvillisuus on kärsinyt, varpuisuus ja puusto ovat voineet lisääntyä, ja myös suon ojittamattomalla alueella voi olla kasvillisuusmuutoksia.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan suon luonnontilaa muuttava käyttö, kuten turvetuotanto, suositellaan kohdistettavaksi luonnontilansa menettäneille, eli luokkien 0 ja 1 soille. Luokan 2 soilla luonnontilaa muuttava käyttö on mahdollista, jos suon yleinen luonnonarvo on seudun ojitusasteen perusteella keskimääräistä alhaisempi,

23.4.2024

eivätkä erityiset luonnonarvot ole merkittäviä. Luonnontilaluokan 2 soilla seudun ojitustilanne vaikuttaa suon yleisen luonnonarvon huomioimiseen siten, että alle 60 % seutukunnan ojitusprosentti vähentää yksittäisen suon luonnonarvon vaikutusta, 60 – 75 % ojitusasteella ei ole vaikutusta ja yli 75 % ojitusaste lisää yksittäisen suon luonnonarvon vaikutusta. Pohjois-Karjalassa on kolme seutukuntaa, Joensuun, Keski-Karjalan ja Pielisen Karjalan seutukunnat. Laatikainen & Suomi toteavat ”Turpeen käytön ja tuotannon näkymät Pohjois-Karjalassa vuoteen 2040” -raportissa, että soiden rajausaineiston perusteella lasketut Pohjois-Karjalan seutukuntien ojitusprosentit ovat yli 75 %. Raportissa esitellyistä turvetuotantoon soveltuvista kohteista luokan 2 soista suurin osa (8 kpl, 2932 ha tuotantokelpoista pinta-alaa) sijaitsee Ilomantsin kunnan alueella (Joensuun seutukunta), missä ojitustilanne on maakunnan kunnista alhaisin (70 %). Tämän perusteella Laatikainen ja Suomi (2021) ovat todenneet, että Ilomantsissa sijaitsevien luokan 2 soiden osoittaminen turvetuotantoon soveltuviksi on perusteltua. Toivonen ym. raportin ”GTK:n tutkimien soiden tutkimustilanne ja luonnontilaisuusluokitukset maakunnittain” mukaan Pohjois-Karjalan suoalasta (rajausaineiston perusteella rajattu, laskennallinen) noin 11 % kuuluu luonnontilaluokkaan 2.

Arviointiohjelmassa todetaan, että Patrikkasuon alueella esiintyy GTK:n selvityksen perusteella happamia sulfaattimaita 11/13 tutkimuspisteellä. Patrikkasuon alueella pohjaturpeessa ja pohjan mineraalimaassa on potentiaalisia happamia sulfaattimaita. Arviointiohjelmassa on esitelty asiallisesti HaSu-maiden käsittelyä ja happamuuden torjuntaa. pH-mittausten lisäksi on aiheellista tarkkailla myös päästövesien sähkönjohtavuutta.

Kokkolassa 23.04.2024

Olli Breilin
Johtaja, Operatiivinen toiminta

Jouni Pihlaja
Päällikkö, Ympäristöratkaisut

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

Jouni Henrik Pihlaja

Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo

03aa8a32-b862-47ad-b056-22fed447b874 - 2024-04-23 12:02:02 UTC +03:00

BankID / MobileID - 40a0369e-d81f-4ea0-bd90-8ae366698cbd - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

OLLI KALEVI BREILIN

Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo

78ada351-cd4a-4f1a-b5f5-2cf62af5cc8e - 2024-04-23 12:48:40 UTC +03:00

BankID / MobileID - 2ae9c78e-34fe-4645-a329-62eaa0e94b9a - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

24.04.2024

96/00.01.06/202424.04.2024

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 69
80101 Joensuu

Viite Lausuntopyyntö, 18.3.2024

Asia

ILOMANTSI, lausunto Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Neova Oy suunnittelee turvetuotannon aloittamista Ilomantsin kunnassa sijaitsevalla Patrikkasuon alueella. Alueella on tarkoitus tuottaa turvetta yrityksen Ilomantsissa sijaitsevan aktiivihiilitehtaan raaka-aineeksi. Hankealueen suunniteltu turvetuotantoaika on noin 35–40 vuotta.

Suunniteltu turvetuotantoalue (n. 136,7 ha) on pääosin metsäojitettua aluetta, mutta hankealueen (kokonaispinta-ala n. 152,3 ha) keskiosassa on myös ojittamatonta suoaluetta. Lisäksi pintavalutuskenttä on kokonaisuudessaan ojittamaton. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarkastellaan ja vertaillaan kolmea, VE0, VE1 ja VE2, vaihtoehtoa. Pohjois-Karjalan ELY-keskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Pohjois-Karjalan alueellisella vastuumuseolla ei ole kulttuuriympäristön näkökulmasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta huomautettavaa. Yleisellä tasolla museo pitää uusien laajojen turvetuotantoaluiden sijoittamista luonnontilaisille soille jokseenkin kyseenalaisena ratkaisuna niin kulttuuri- kuin luonnonarvojen näkökulmasta. Kosteikot ja niihin liittyvät vesialueet pitävät sisällään aiemmin dokumentoitua tietoa muun muassa asutus- ja viljelyhistoriasta sekä ilmaston kehityksestä. Näiden ohella kosteikkoihin sisältyy aineettoman kulttuuriperinnön arvoja sekä maisema-arvoja, joille hanke saattaa aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia.

Yhteyshenkilönne Pohjois-Karjalan alueellisessa vastuumuseossa ovat arkeologi Ville Hakamäki (ville.hakamaki@joensuu.fi, 050 301 8302) sekä rakennetun kulttuuriympäristön amanuenssi Mikko Westman (mikko.westman@joensuu.fi, 050 305 8408).

Museonjohtaja

Tarja Raninen-Siiskonen

Arkeologi

Ville Hakamäki

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamossa.

JAKELU

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Museovirasto

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö 13.3.2024, POKELY/1838/2023

Neova Oy:n Patrikkasuo turvetuotantoaluetta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Ilomantsi

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat - vastualue on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta lausuntoa Neova Oy:n Patrikkasuo turvetuotantoaluetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

Neova Oy suunnittelee turvetuotannon aloittamista Ilomantsin kunnassa sijaitsevalla Patrikkasuo alueella. Hankealue sijaitsee noin 12 kilometriä Ilomantsin kuntakeskuksesta kaakkoon Patrikan kylän itäpuolella. Alueella on tarkoitus tuottaa turvetta Neova Oy:n Ilomantsissa sijaitsevan aktiivihiihtehtaan raaka-aineeksi. Turvetuotantohankkeen pinta-ala on noin 140 ha. Suunniteltu Patrikkasuo turvetuotantoalue on pääosin metsäojitettua aluetta. Hankealueen keskiosassa on ojittamatonta suoaluetta.

Tässä YVA-menettelyssä tarkastellaan ja vertaillaan seuraavia hankkeen toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: Vaihtoehdossa VE0 (ns. nollavaihtoehto) hanke jätetään toteuttamatta ja alue säilyy nykyisessä tilassa.
- VE1: Vaihtoehdossa VE1 turvetuotanto aloitetaan 137,6 ha alueella.
- VE2: Vaihtoehdossa VE2 turvetuotantoalue valmistellaan ja otetaan turvetuotantoon vaiheittain, ensin lohkot 1 ja 2 (69,8 ha) ja viimeiseksi lohko 3 (67,8 ha).

Tarkasteltavissa toteutusvaihtoehdoissa (VE1 ja VE2) vesienkäsittelynä on ns. perustaso ja pintavalutus ympärivuotisesti. Koko tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan Heinäpuroon, joka laskee Haapojärven Läävästön pohjaan. Turpeen kuljetus suuntautuu Ilomantsiin, ja vuosittainen kuljetusmäärä on keskimäärin noin 320 rekkakuormaa, keskimääräisen vuosituotannon ollessa noin 52 000 m³. Arvioitu tuotantoaika on noin 35–40 vuotta.

Hankkeen vaikutuksia liikenteeseen arvioidaan asiantuntija-arviona tarkastelemalla turvetuotantohankkeen kolmea päävaihetta (kuntoonpanovaihe, tuotantovaihe ja jälkihoito). Tarkastelussa on eri vaiheista aiheutuvat vaikutukset henkilöautoliikenteen, raskaan liikenteen ja muun raskaan liikenteen kasvuun. YVA-selostuksessa esitetään

23.4.2024

laskennallinen arvio turpeen kuljetuksista aiheutuvista vaikutuksista liikenteeseen ja pakokaasupäästöihin. Tarkastelualueena ovat turvekuljetusten ja muun työmaaliikenteen reitit painottuen hankealueen lähiseudulle. Arvioinnissa huomioidaan myös hankkeen vaikutukset lähialueiden teiden liikenneturvallisuuteen sekä liikenteestä aiheutuvat välilliset vaikutukset, kuten melu ja vaikutukset ilmanlaatuun. Liikenteen osalta arvioidaan kuljetusreittien mahdolliset onnettomuusalttiit kohdat hankealueen läheisyydessä ja mietitään haittojen lieventämismahdollisuuksia.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hankealue sijoittuu noin kilometrin seututien 500 (Mutalahdentie) itäpuolelle. Alueelle kulku on tarkoitus järjestää seututieltä hankealueen pohjoispuolelta nimettömän metsäautotien kautta ja eteläpuolelta Läävästöntien (yksityistie) kautta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mainittujen teiden liittymät seututiellä ovat liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta hyvissä kohdissa. ELY-keskuksen käsityksen mukaan pääosa turvekuljetuksista painottuvat sulan maan aikaan. Liikennevaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon hankealueen liikenteen ja turvekuljetusten kausivaihtelu. ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmaan.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt liikennejärjestelmäasiantuntija Henri Heikura ja ratkaissut yksikön päällikkö Terhi Nissinen.

Tiedoksi

Kaikkonen
Mattelmäki
Honkimaa
Turunen

Tämä asiakirja POSELY/875/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/875/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikura Henri 24.04.2024 13:50

Ratkaisija Nissinen Terhi 24.04.2024 14:00

Ympäristönsuojeluviranomainen
Soihtulantie 7
82900 Ilomantsi

LAUSUNTO

22.4.2024

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

LAUSUNTO NEOVA OY:N PATRIKKASUON TURVETUOTANTOALUEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Asian viite POKELY/1838/2023

Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Neova Oy:n Patrikkasuon turvetuotantoaluetta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma on kattava ja se täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimukset arviointiohjelman sisällöstä.

Arviointiohjelmassa todetaan, että merkittäväksi arvioituja ja koettuja vaikutuksia ovat alustavasti arvioiden erityisesti vesiin, eliöihin sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset. Myös ympäristönsuojeluviranomainen pitää näitä vaikutuksia sellaisina, jotka tulee selvittää huolellisesti. Alueen asukkaiden huoliin liittyen talousveden saannin vaarantumiseen, liikenneturvallisuuteen ja muutoinkin elinympäristön viihtyvyyteen tulee suhtautua vakavasti. Lisäksi tulee huomioida olemassa oleva elinkeinotoiminta.

Vesienkäsittelyn kannalta hankealueelle suunniteltu pintavalutuskenttä ja muut rakenteet edustavat turvetuotannon alalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa, mutta lisäksi tulee kiinnittää huomiota virtaamanhallintaan erityisesti keväällä lumien sulaessa. Ympäristönsuojeluviranomainen ehdottaa vastaanottavan vesistön tilan tarkkailun jatkamista ja pohjaeläintutkimuksen suorittamista, jotta vesistön nykytilanteesta saadaan mahdollisimman kattava käsitys. Myös kalastotutkimuksella voidaan saada arvokasta tietoa.

Hankevaihtoehtoina on esitetty vain hankkeen toteuttaminen ja sen toteuttamatta jättäminen. Yhtenä vaihtoehtona voisi tarkastella hankkeen toteuttamista pienempänä. Joka tapauksessa kaikkia jo esitettyjä hankevaihtoehtoja tulee tarkastella tasavertaisina vaihtoehtoina.

Tiina Kuusisto
ympäristösihteeri
Ilomantsin kunta, tekninen osasto
tiina.kuusisto@ilomantsi.fi
040 104 3362